

Finansutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag om överföring av punkt- och bilbeskattningssuppgifter på Skatteförvaltningen

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag om överföring av punkt- och bilbeskattningssuppgifter på Skatteförvaltningen (RP 159/2016 rd): Ärendet har remitterats till finansutskottet för betänkande.

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets skattedelegation.

Sakkunniga

Delegationen har hört

- konsultativ tjänsteman Pia Kivimies, finansministeriet
- bevakningsdirektör Mikko Grönberg, Tullen
- chefsjurist Arto Lillman, Tullen
- projektchef Marko Koski, Skatteförvaltningen
- ordförande Jari Nieminen, Tulltjänstemannaförbundet rf.

Inget yttrande av

- Beskattningstjänstemannaförbundet rf.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det att lagstiftningen om punktbeskattning och bilbeskattning samt lagen om Tullens organisation ändras så att punktbeskattningen och bilbeskattningen, som föreskrivits som Tullens uppdrag, överförs på Skatteförvaltningen. Tullen ska dock fortfarande sköta övervakning och brottsundersökning i anslutning till punkt- och bilbeskattningen. Dessutom ska Tullen fortfarande i vissa situationer svara för beskattningen av punktskattepliktiga produkter som importeras från länder utanför Europeiska unionen. Trafiksäkerhetsverkets behörighet när det gäller bilbeskattning och fordonsbeskattning förblir oförändrad, liksom Tullens behörighet i vissa situationer som gäller fordonsbeskattningen.

Betänkande FiUB 17/2016 rd

Det föreslås också att lagen om främjande av användningen av biodrivmedel för transport samt lagen om bränsleavgift som betalas för privata fritidsbåtar ändras så att Skatteförvaltningen blir behörig myndighet i stället för Tullen. Tullen, polisen och Gränsbevakningsväsendet ska fortfarande övervaka användningen av bränsle i fritidsbåtar på samma sätt som nu.

Till följd av ändringen flyttas den personal som sköter punktbeskattnings- och bilbeskattningsuppgifter från Tullen till Skatteförvaltningen. Tills vidare verkställer Skatteförvaltningen punkt- och bilbeskattningen i huvudsak enligt nuvarande förfaranden och med nuvarande datasystem. Förfarandet vid sökande av ändring görs dock till vissa delar enhetligt med motsvarande reglering i den övriga skattelagstiftningen.

I propositionen föreslås dessutom till följd av överföringen ändringar i lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen, lagen om Skatteförvaltningen och lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter.

Dessutom företas vissa lagtekniska preciseringar i lagarna om punktbeskattning samt bilskattelagen.

I propositionen föreslås det också att ärenden som gäller punkt- och bilbeskattning och som är anhängiga vid Tullen när lagen träder i kraft överförs till Skatteförvaltningen. Undantag utgör skadeståndsärenden som hänför sig till sådana beskattningsbeslut som fattats före ikraftträdandet, in- och utdrivning av skadestånd som utdömts före lagens ikraftträdande och brottmål, inklusive skadeståndskrav, som är under behandling vid lagens ikraftträdande. De ska skötas av Tullen. Vid sökande av ändring i beslut som fattats före lagens ikraftträdande ska de tidigare bestämmelserna om förfarande iakttas, dock så att Skatteförvaltningen är behörig myndighet.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2017 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2017.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Sammantaget anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker lagförslagen utan ändringar.

Utgångspunkten i propositionen har varit att punkt- och bilbeskattningsuppgifterna överförs till Skatteförvaltningen som sådana, dvs. så att beskattningen verkställs med nuvarande datasystem och i huvudsak enligt gällande förfaranden. Därför görs nu i huvudsak endast de ändringar i lagstiftningen som är nödvändiga för överföringen. Det är meningen att bedöma de procedurbestämmelser som hänför sig till punkt- och bilbeskattningen innan beskattningen första gången verkställs med hjälp av Skatteförvaltningens nya programvara Valmis. Detta beräknas ske 2017–2019.

Betänkande FiUB 17/2016 rd

I de föreslagna formuleringarna i 4 § 1 mom. i punktskattelagen och 54 § 4 mom. i bilskattelagen beaktas definitionerna av tullbrott i tullagen och lagen om brottsbekämpning inom Tullen. På grund av den valda formuleringen hänförs punktskatte- och bilskattebedrägeri fortfarande till tullbrotten, vilket säkerställer Tullens behörighet i fråga om förundersökning av de brotten. I propositionen formuleras Skatteförvaltningens och Tullens övervakningsuppgifter på olika sätt. Syftet är att formuleringarna ska motsvara de formuleringar om övervakningsuppgiften som används i den övriga lagstiftningen för dessa myndigheters del.

Enligt propositionsmotiven ska Tullen även i fortsättningen vara förundersökningsmyndighet i de skattebrottsärenden som gäller bilskatt, bränsleavgift som betalas för privata fritidsbåtar eller skatter på vilka punktskattelagen tillämpas. Tullen ska i egenskap av förundersökningsmyndighet inleda förundersökning antingen utifrån en anmälan som gjorts till den eller på eget initiativ när den i samband med sina övervakningsuppgifter upptäcker en eventuell oegentlighet i fråga om punkt- och bilskatter som ska tas ut av Skatteförvaltningen och det finns skäl att misstänka att ett brott har begåtts. Förundersökningslagen ska iakttas i saken.

Enligt 13 § 1 mom. 2 punkten i lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen har Tullen rätt att av Skatteförvaltningen få sådana uppgifter som behövs för bland annat beskattning, skattekontroll och indrivning samt för tullbrottsbekämpning. Uppgifter kan inte med stöd av bestämmelsen lämnas ut för tullövervakning. Eftersom propositionen inte ändrar tullövervakningen finns det inget behov att ändra Tullens rätt att få uppgifter till dessa delar. Tullen ska fortfarande ha rätt att enligt 13 § få de uppgifter som behövs för skattekontroll och tullbrottsbekämpning.

När punkt- och bilbeskattningsuppgifterna överförs från Tullen till Skatteförvaltningen är det fråga om en omstrukturering av funktioner inom statsförvaltningen. I fråga om de personalpolitiska riktlinjerna vid överföringen iakttas förutom statstjänstemannalagen statsrådets principbeslut från 2012 om ordnande av statsanställdas ställning vid organisationsförändringar. När beskattningsuppgifterna överförs innebär det att den personal som sköter bil- och punktbeskattningen överförs från Tullen till Skatteförvaltningen. För dessa uppgifter har det vid Tullen använts uppskattningsvis sammanlagt 205 årsverken, vilket som sådant har beaktats i budgetpropositionen för 2017. Tullens omkostnader behandlas till övriga delar i finansutskottets betänkande om budgetpropositionen för 2017.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Finansutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 1—19 i proposition RP 159/2016 rd utan ändringar.

Helsingfors 11.11.2016

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Timo Kalli cent

Betänkande FiUB 17/2016 rd

vice ordförande Ville Vähämäki saf
medlem Touko Aalto gröna
medlem Timo Heinonen saml
medlem Kauko Juhantalo cent
medlem Toimi Kankaanniemi saf
medlem Krista Kiuru sd
medlem Esko Kiviranta cent
medlem Elina Lepomäki saml
medlem Mika Lintilä cent
medlem Mats Nylund sv
medlem Antti Rantakangas cent (delvis)
medlem Markku Rossi cent
medlem Sami Savio saf
medlem Kari Uotila vänst
medlem Pia Viitanen sd
ersättare Lasse Hautala cent (delvis).

Sekreterare var

utskottsråd Ilkka Lahti.